

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Petra Němcová

Název práce: Příbuzenská terminologie

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):
Mgr. Gabriela Fatková

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce je představit současný český model příbuzenské terminologie a postihnout jeho variabilitu v čase a prostoru. Práce postupuje směrem k vytčenému cíli, je založena na vlastním kvalitativním výzkumu a přináší několik originálních zjištění.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Téma i design práce je odpovídající. Teoretická část a praktická část jsou vyvážené. Práce obsahuje genealogická schémata přímo v těle textu a poté obrazové přílohy na konci textu. Schémat v textu by pro dokreslení mohlo být i více (např. v kapitole 3. 2. Staročeská příbuzenská terminologie).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce čerpá z dostatečného množství relevantní literatury, na niž je korektně odkazováno. Problematickou stránkou nadále zůstává jazykový projev. Ačkoliv byl důvodem předchozího neobhájení práce, došlo v této oblasti jen k omezené nápravě. Přetrvávají chyby v interpunkci (chybějící čárka v případě vazby „tak, aby“ – s. 11, 23, 43, 53, 55, 69 a čárky oddělující přívlástek volný nebo vedlejší věty – s. 17, 25, 31, 47 atd.). I přes přetrvávající chyby v interpunkci můžeme říci, že pravopis se autorce podařilo vylepšit. Velmi slabá však zůstává oblast stylistická. Snad na každé stránce lze najít vychýlení z větné vazby, souvětí, jehož věty na sebe nenavazují, nebo zcela nesmyslné věty.

Pár příkladů pro ukázkou:

s. 32 - „*Takové téma mě zajímá především proto, aby bylo jasně vidět*“

s. 39 - „*Nejvhodnější podoba výzkumu potřebného pro plné popsání daného problému v práci a zároveň ta, kterou jsem využila, je výzkum kvalitativní.*“

s. 37 - „*Důvodem byla nepotřebnost konkretizace postavení daného příbuzného jedince, již tedy přestalo hrát roli, zda jde o sourozence ze strany manželky či manžela.*“

Obecně většina stylistických pochybení vychází z autorčina nevhodného používání spojek a příslovcí (sice, respektive, ale, ovšem, tedy) a nevhodné použití nebo neznalosti obsahu používaných termínů („vědomí – s. 12, 59, 68, a „vnímání“ – s. 61).

s. 12 – „*má práce by měla přispět současnému stavu vědomí problematiky v české společnosti*“ (jen pro upřesnění - opakem vazby „stav vědomí“ je „stav bezvědomí“)

Práce používá nelogicky kurzívu a tučné písmo. V některých místech autorka nesystematicky zvýraznila jen některé kategorie z typologií, jiné ne, nebo jen některé autory či cizojazyčné termíny a jiné ne (s. 26, 28, 33 atd.).

Vedle stylistiky jsou ale problematická také východiska autorčina uvažování. Vychází z romantické představy hluboké, významy naplněné a již ztracené příbuzenské terminologie, proti níž staví současný, redukovaný systém příbuzenské terminologie. Mnoho svých tezí staví jako deficitní formulace a operuje i s evolucionisticky zabarvenými koncepty jako „přežitek“. Emická rovina je popisována nevhodně hodnotícími výrazy.

s. 9 - „*Je jasné, že termíny dnes používané nemají tak velkou váhu, jakou mohly mít v minulosti.*“
„*mě tedy zajímá, jestli lidé vůbec ještě za názvy hledají něco hlubšího, nebo jestli se staly pouze jakýmsi přežitkem.*“

s. 54 „*varianty jako např. vyženěný synovec nebo synovčina, jež byla pouhými zkomoleninami*“.

Text je také plný tezí o tom, jak „věci jsou ve skutečnosti“ a jak jsou „správně“ (např. s. 16, 48).

s. 48 - „*Jak je vidět u prvního příkladu, opravdu se k afinním příbuzným nevyužívá správného termínu, jež je jim určen a místo toho se hledají jiné verze.*“

Od antropologického textu bych očekávala větší citlivost k emickým konceptům a uznání jejich smysluplnosti. Pokud již autorka předem ví, jaké příbuzenské termíny jsou „správné“ a co je jenom jejich „zkomoleninou“, je celý výzkum předem zbytečný. Smysl a významy lze hledat i za modifikacemi, absencí nebo redukcí termínů. A popravdě, to je na celé studii vlastně to nejzajímavější – zjistit jakým způsobem funguje současná příbuzenská terminologie jako smysluplný rámeček.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Obsahově práce přináší zajímavé závěry a kvalitní se mi zdá i praktická část (jasnost kladených otázek, triangulace zjišťovaných dat metodou vyplňování tabulky a rozhovory). Škoda, že forma opět tolik kazí obsah.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (*jedna až tři*):

Z textu vyplývají 2 základní nejasnosti

- 1) k jaké populaci se výzkum vztahuje (celá ČR/severozápadní Čechy)
- 2) čím zdůvodňujete, že jste výzkum prováděla právě v lokalitách Most, Litvínov a okolí Loun

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

dobře

Datum: 13. 8. 2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie